

INHOUD

DEEL 1	OVER HOE EN WAAROM OMGEVINGSBESLUITVORMING JURIDISEERT	9
1.	Inleiding: waarom dit boek over juridisering van omgevingsbesluitvorming?	11
2.	Ontbindend besturen: het recht als splijtzwam	19
2.1	Achtergrond	19
2.2	Juridisering heeft macro-oorzaken...	24
2.3	...ook in omgevingsbesluitvorming	26
3.	Verstrikt in juridisering: mechanismen die juridisering uitlokken?	33
3.1	De juridische weg, die spreekt toch vanzelf...	33
3.2	Het macroscopische perspectief: wat laten de cijfers zien?	35
3.3	Het microscopische perspectief: drie voorbeelden uit de Brabantse bestuurspraktijk	40
3.4	Juridiseringsmechanismen	41
3.5	Was hier niet (burger)participatie voor bedacht?	46
3.6	Naar een waardering van juridisering	48
4.	Goede en slechte juridisering	51
4.1	Juridisering is niet objectief, maar subjectief	51
4.2	Recht en juridisering: van losgezongen juristerij naar probleemoplossend recht	53
4.3	Procedurale rechtvaardigheid	58
4.4	Kosten (en baten) van juridisering	60
4.5	Uit de bestuurs- en organisatiewetenschap	62
4.6	De balans: kenmerken van goede en slechte juridisering	64

DEEL 2	JURIDISEREN, PARTICIPEREN EN POLITISEREN: WERKING EN BIJWERKINGEN	67
5.	Juridiseren, participeren en politiseren: een verkenning van drie actierepertoires	69
5.1	De clichés van juridiseren, participeren en politiseren	69
5.2	Juridisering: geschillen beslechten door over de regels te twisten	70
5.3	Geschillen beslechten door meer mensen mee te laten praten	73
5.4	Geschillen beslechten door ze inzet van politiek te maken	77
5.5	Participatie, juridisering en politisering: voorbij de enkelvoudige reflex?	80
6.	Intermezzo. Over de legitimiteit van juridiseren, participeren en politiseren	83
6.1	Het belang van legitimiteit	83
6.2	Legitimiteitsclaims	84
6.3	Onderzoeksontwerp	87
6.4	Bevindingen	90
6.5	Implicaties voor bindend besturen	91
7.	Een bijsluiter voor juridiseren politiseren, participeren en politiseren	93
7.1	Het actorperspectief: stel dat je...	93
7.2	Werking en bijwerking van juridisering	95
7.3	Werking en bijwerking van participeren	97
7.4	Werking en bijwerking van politiseren	100
7.5	Uit de routine door de situatie te lezen	102
7.6	Van bouwstenen naar model	104
DEEL 3	BINDEND EN ONTBINDEND BESTUREN: LESSEN	107
8.	Bindend besturen: concept, model en toepassing op omgevingsbesluitvorming	109
8.1	Ontbindend en bindend besturen van de omgeving	109
8.2	Wat houdt bindend besturen in?	110

8.3	Wel of niet juridiseren? Een 3B-model voor bindend besturen	112
8.4	Binden besturen in de praktijk	120
8.5	Ontbindend besturen in de praktijk	125
8.6	Van model naar praktijk	128
9.	Bindend besturen: gevolgen voor organisatie en proces	131
9.1	Bindend besturen: vanzelfsprekend noch vrijblijvend	131
9.2	De bindendbesturenambtenaar en -bestuurder	133
9.3	De bindendbesturenorganisatie	135
9.4	Naar een bindendbesturenomgevingswetgeving?	139
9.5	Conditie voor bindend besturen: nog een lange weg te gaan?	142
10.	Bindend besturen met de Omgevingswet	143
10.1	De Omgevingswet vanuit het perspectief van bindend besturen	143
10.2	Nieuwe kansen voor bindend besturen van de omgeving	147
10.3	Omgaan met juridisering in tijden van de Omgevingswet: tien lessen	150
	Literatuurlijst	153